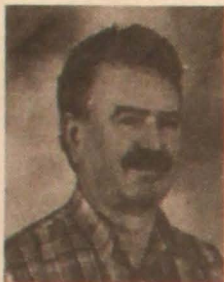

ΒΛΑΧΟΦΩΝΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ (1)

Καταγωγή - γλώσσα - Ιστορία - Βιβλίο του Ορέστη Δ. Κουρέλη

**Του Τσιαμήτρου
Γιάννη,
εκπαικτού,
χοροδιδασκάλου**

Διαβάσαμε με προσοχή το βιβλίο (284 σελίδων) του έγκριτου φιλόλογου Ορέστη Δ. Κουρέλη με το τίτλο 'Βλαχόφωνοι Έλληνες, εκδ. Αδελφών Κυριακίδη, α.ε.' και θα εκθέσουμε τις απόψεις του συγγραφέα

με την διαπίστωση ότι ασχολήθηκε πολύ σοβαρά με το θέμα.

Στον πρόλογό του ο συγγραφέας παραδέχεται ότι η εργασία του δεν έχει πρωτογενή ερευνητικό, αλλά περισσότερο συνθετικό χαρακτήρα απόψεων όσων ασχολήθηκαν με το βλάχικο θέμα και αυτή είναι η αλήθεια. Παρουσιάζει το θέμα κατά τρόπο επιστημονικά εκλαϊκευμένο για να είναι προσιτό στον μέσο αναγνώστη και διαπιστώνει για μια ακόμα φορά ότι η ελληνική πολιτεία δεν κατέβαλε την πρέπουσα σημασία να ενημερώσει τον κόσμο για τους δίγλωσσους πληθυσμούς στον χώρο της, δημιουργώντας έτσι σύγχυση, εξαιτίας της άγνοιας των περισσοτέρων και της εκπληκτικής επίδοσης της ρουμανικής προπαγάνδας από την άλλη πλευρά.

Δεν πρόκειται να υπεισεέλθουμε σε λεπτομέρειες, λόγω του περιορισμένου χώρου ενός σημειώματος, παρά μόνο να εκθέ-

σουμε ορισμένα χτυπητά σημεία του βιβλίου, που θεωρήσαμε ενδεικτικά, όσον αφορά στην καταγωγή, την γλώσσα και την ιστορία των βλαχοφώνων Ελλήνων.

Μας λέει, λοιπόν ο συγγραφέας ότι η έλλειψη γραπτών βλάχικων μνημείων (επειδή η γλώσσα των Βλάχων δεν έχει γραφή) δυσκολεύει πάρα πολύ την έρευνα για την ανεύρεση της ιστορικής αλήθειας, έτσι στόχος του πονημάτος του είναι η παράθεση πάρα πολλών στοιχείων για περισσότερη ενημέρωση.

Το συμπέρασμα του είναι ότι οι Βλαχόφωνοι Έλληνες ήταν και είναι γνήσιοι Έλληνες και μάλιστα ο αρχαιότερος και γνησιότερος λαός της Μακεδονίας και η λατινοφωνία τους είναι αποτέλεσμα της πολυετούς επαφής με τους Ρωμαίους κατακτητές.

Όσον αφορά στην βλάχικη γλώσσα (σελ. 280), ο συγγραφέας πιστεύει ότι δεν είναι γλώσσα, αλλά ένα ιδίωμα αποτελούμενο από λέξεις ελληνικές, λατινικές ή λατινογενείς κλπ. Εκθέτει τις απόψεις των γλωσσολόγων Κατσάνη-Ντίνα (περί αυτόνομης νεολατινικής γλώσσας κλπ) θεωρώντας τις απόψεις τους πρωτοποριακές, ωστόσο παραθέτει τις ενστάσεις του, επιχειρηματολογώντας ως εξής:

Θεωρεί ότι το βλάχικο ιδίωμα δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως γλώσσα αυτόνομη και ισότιμη με τις άλλες νεολατινικές γλώσσες, όχι μόνο γιατί δεν έχει κρατική υπόσταση, αλλά γιατί είναι τόσο φτωχή σε λεξιλόγιο ώστε αναγκάζεται να δανεισθεί λέξεις από άλλες γλώσσες για να εκφράσει έννοιες (π.χ. αφηρημένες), που δεν μπορούν να αποδοθούν με το υπάρχον βλάχικο λεξιλόγιο. Πιστεύει λοιπόν ότι είναι διάλεκτος της λατινικής με πλήθος

ελληνικών λέξεων, όπως διάλεκτοι της ελληνικής είναι η Ποντιακή η Τσακωνική, η Καππαδοκική κλπ.

Οι βλαχόφωνοι Έλληνες μας λέει, δεν αποτελούν μειονότητα και κακώς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τον Φεβρουάριο του 1994 'επίδικασε' στην Ελλάδα μειονότητα Βλάχων, φέροντας ως επιχείρημα (ο συγγραφέας) την αδιαφορία του Ελληνικού κράτους και την ανάθεση του χαρακτηρισμού των μειονοτήτων (από πλευράς της Ε.Ε.) σε επιστημονικά δυτικοευρωπαϊκά κέντρα χωρίς να συμμετέχουν Έλληνες επιστήμονες σε μόνιμη και επίσημη βάση. Άλλωστε οι Σύλλογοι των Βλάχων, οι Έλληνες γλωσσολόγοι-ιστορικοί ακόμα και οι απλοί άνθρωποι στα πλατείες των χωριών αντιδρούν και μόνο με το άκουσμα των λέξεων 'μειονότητα' και 'σχολεία'. Ακόμα και ξένοι επιστήμονες δεν το δέχονται αυτό, όπως π.χ. ο καθηγητής του πανεπιστημίου Manheim Heinz Richter (1994).

Όσον αφορά στην προέλευση του ονόματος Βλάχος, αφού διατυπώνει και άλλες απόψεις, θεωρεί ως επικρατέστερη αυτήν που θέλει το όνομα να παράγεται από το γερμανικό Welsh, το οποίο μεταδόθηκε από τους Σλάβους όταν εισέβαλαν στο Βυζάντιο (σελ.46). Η δε λέξη Αρμούνος (Romanus-Ρωμαίος-Ρωμιάς) δεν δηλώνει εθνικότητα αλλά ιδιότητα, οι Βλάχοι-Αρμούνοι πάντοτε είχαν ελληνική συνείδηση και, όσον αφορά στην καταγωγή τους, υποστηρίζει πως η άποψη, ότι πρόκειται για αυτόχθονες εκλατινισμένους Μακεδόνες, Θεσσαλούς και Ηπειρώτες, είναι η πιο αληθοφανής με σοβαρά και στέρεα αποδεικτικά στοιχεία.